

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH**

PHẠM TRUNG HOÀN

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THUẾ THU NHẬP
CÁ NHÂN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ
TẠI CHI CỤC THUẾ HUYỆN ĐỒNG HỖ,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

**CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ
MÃ SỐ: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. MAI NGỌC CƯỜNG

THÁI NGUYÊN, NĂM 2014

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn thạc sỹ với đề tài: *“Tăng cường quản lý thuế thu nhập cá nhân đối với hộ kinh doanh cá thể tại Chi cục Thuế huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên”* do em thực hiện dưới sự hướng dẫn của GS.TS Mai Ngọc Cường - giảng viên trường Đại học Kinh tế quốc dân Hà Nội và sự giúp đỡ của Ban Lãnh đạo, cán bộ của Chi cục Thuế huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên.

Các tài liệu, số liệu sử dụng trong luận văn do Cục Thuế Thái Nguyên, Chi cục Thuế huyện Đồng Hỷ cung cấp và do cá nhân em thu thập từ các báo cáo của Ngành thuế, sách, báo, tạp chí Thuế, các kết quả nghiên cứu có liên quan đến đề tài đã được công bố... Các trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Phạm Trung Hoàn

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện Luận văn này, em đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Quý thầy, cô, bạn bè. Trước tiên em xin trân trọng cảm ơn **GS TS. Mai Ngọc Cường**, người đã định hướng cho chủ đề nghiên cứu; nghiêm túc về mặt khoa học và tận tình giúp đỡ em về mọi mặt để hoàn thành Luận văn. Xin trân trọng cảm ơn Ban Giám Hiệu; các Thầy giáo, Cô giáo Khoa Kinh tế; cán bộ và chuyên viên Phòng QLĐT Sau Đại học-Trường ĐH Kinh tế và QTKD Thái Nguyên đã hướng dẫn và giúp đỡ em về các điều kiện trong quá trình thực hiện luận văn. Xin trân trọng cảm ơn Ban lãnh đạo và cán bộ, công chức Chi cục thuế huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên đã cung cấp thông tin, tài liệu và hợp tác giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện luận văn. Để có được kiến thức như ngày hôm nay, cho phép em gửi lời cảm ơn sâu sắc đến Quý thầy, cô trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh thuộc Đại học Thái Nguyên trong thời gian qua đã truyền đạt cho em những kiến thức quý báu. Trân trọng cảm ơn sự quan tâm của bạn bè, đồng nghiệp và gia đình.

Tác giả luận văn

Phạm Trung Hoàn

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các cụm từ viết tắt	vi
Danh mục các bảng số liệu.....	vii
Danh mục các hình.....	viii
Danh mục các sơ đồ	viii
Danh mục các phụ lục	viii

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
2.1. <i>Mục tiêu chung</i>	2
2.2. <i>Mục tiêu cụ thể</i>	2
3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	3
3.1. <i>Đối tượng nghiên cứu</i>	3
3.2. <i>Phạm vi nghiên cứu.....</i>	3
4. Đóng góp mới của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ	
1.1. QUẢN LÝ THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ: KHÁI NIỆM, ĐẶC ĐIỂM VÀ TẦM QUAN TRỌNG.....	4
1.1.1. Thuế thu nhập cá nhân và vai trò của thuế thu nhập cá nhân.....	4
1.1.2. Quản lý thuế thu nhập cá nhân đối với hộ kinh doanh cá thể: khái niệm và tầm quan trọng.....	8
1.2. NỘI DUNG, NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG QUẢN LÝ THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ.....	13

1.2.1. Nội dung quản lý thu thuế TNCN đối với hộ kinh doanh cá thể.....	13
1.2.2. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý thuế TNCN đối với hộ kinh doanh cá thể.....	19
1.3. KINH NGHIỆM THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ Ở MỘT SỐ ĐỊA PHƯƠNG VÀ BÀI HỌC CHO HUYỆN ĐỒNG HỖ.....	31
1.3.1. Kinh nghiệm của Chi cục thuế thành phố Thái Nguyên.....	34
1.3.2. Kinh nghiệm của Chi cục thuế thị xã Sông Công.....	35
1.3.3. Bài học kinh nghiệm đối với Chi cục thuế Đồng Hỷ.....	36

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	38
2.2. Phương pháp nghiên cứu đề tài.....	38
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu đánh giá công tác quản lý thuế thu nhập cá nhân đối với hộ kinh doanh cá thể.....	41

Chương 3: THỰC TRẠNG QLT TNCN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ TẠI CHI CỤC THUẾ ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN

3.1. KHÁI QUÁT TÌNH HÌNH CƠ BẢN LIÊN QUAN ĐẾN QUẢN LÝ THUẾ TNCN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ CỦA HUYỆN ĐỒNG HỖ-TỈNH THÁI NGUYÊN...44	44
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên.....	44
3.1.2. Đặc điểm kinh tế xã hội có liên quan đến quản lý thuế thu nhập cá nhân của huyện Đồng Hỷ.....	47
3.1.3. Khái quát về chi cục thuế Đồng Hỷ.....	48
3.2. PHÂN TÍCH THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THUẾ TNCN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ CỦA CHI CỤC THUẾ ĐỒNG HỖ.....73	73
3.2.1. Khái quát tình hình thực hiện các nội dung quản lý thuế TNCN đối với hộ kinh doanh cá thể của chi cục thuế Đồng Hỷ.....	73
3.2.2. Đánh giá quản lý thuế TNCN đối với hộ kinh doanh cá thể tại chi cục thuế Đồng Hỷ theo các chỉ tiêu.	78
3.2.3. Nguyên nhân hạn chế.....	83

**Chương 4: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NHẪM TĂNG CƯỜNG
QUẢN LÝ THUẾ TNCN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ TẠI
CHI CỤC THUẾ ĐỒNG HỖ TRONG THỜI GIAN TỚI**

4.1. PHƯƠNG HƯỚNG TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THUẾ TNCN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ TẠI CHI CỤC THUẾ ĐỒNG HỖ ĐẾN NĂM 2015.....	87
4.1.1. Bối cảnh phát triển KT-XH của huyện Đồng Hỷ tới năm 2015.....	87
4.1.2. Mục tiêu nâng cao kết quả và chất lượng quản lý thuế TNCN đối với hộ kinh doanh cá thể tại chi cục thuế Đồng Hỷ theo các chỉ tiêu đến năm 2015....	89
4.1.3. Yêu cầu và phương hướng hoàn thiện quản lý thuế TNCN đối với hộ kinh doanh cá thể tại chi cục thuế Đồng Hỷ.....	90
4.2. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THUẾ TNCN ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ TẠI CHI CỤC THUẾ ĐỒNG HỖ.....	93
4.2.1 Hoàn thiện về nội dung và yêu cầu của hệ thống pháp luật và chủ trương chính sách, các quy định về thuế của Đảng và Nhà nước.....	94
4.2.2. Hoàn thiện về nội dung và yêu cầu của tổ chức bộ máy quản lý thuế thu nhập cá nhân và tăng cường công tác tuyên truyền hỗ trợ người nộp thuế.....	94
4.2.3. Nâng cao trình độ và phẩm chất đạo đức của đội ngũ lãnh đạo cán bộ thuế.....	95
4.2.4. Tăng cường cơ sở vật chất của ngành thuế.....	96
4.2.5. Cải tiến phương thức thanh toán chủ yếu trong dân cư	96
4.2.6. Tăng cường tuyên truyền nâng cao ý thức chấp hành pháp luật thuế của hộ kinh doanh nộp thuế.....	97
4.3. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ	97
4.3.1. Kiến nghị với Bộ tài chính và tổng cục thuế.....	97
4.3.2. Kiến nghị với UBND huyện Đồng Hỷ.....	98
4.3.3. Kiến nghị với các cơ quan tổ chức liên quan	98
KẾT LUẬN.....	100
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	108

DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
BTC	Bộ Tài Chính
BCTC	Báo cáo tài chính
CBT	Cán bộ thuế
CCT	Chi Cục thuế
CNTT	Công nghệ thông tin
CP	Chính Phủ
CQT	Cơ quan thuế
DN	Doanh nghiệp
GTGT	Giá trị gia tăng
HĐND	Hội Đồng Nhân dân
HKD	Hộ kinh doanh
KT-XH	Kinh tế - xã hội
MST	Mã số thuế
NĐ	Nghị định
NNT	Người nộp thuế
NSNN	Ngân sách Nhà nước
QĐ	Quyết định
QLT	Quản lý thuế
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TCT	Tổng Cục Thuế
TNCN	Thu nhập cá nhân
TNDN	Thu nhập doanh nghiệp
TT	Thông tư
TTĐB	Tiêu thụ đặc biệt
UBND	Ủy Ban Nhân dân
UNT	Ủy nhiệm thu
VN	Việt Nam
XHCN	Xã hội Chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG SỐ LIỆU

Bảng 3.1: Một số chỉ tiêu phát triển kinh tế của huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2010 - 2012.....	47
Bảng 3.2: Kết quả thu NSNN từ thuế ở tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2012.....	52
Bảng 3.3: Trình độ cán bộ quản lý của toàn bộ chi cục thuế Đồng Hỷ.....	71
Bảng 3.4: Đánh giá chất lượng nguồn nhân lực tại Chi cục Thuế huyện Đồng Hỷ - tỉnh Thái Nguyên năm 2012.....	72
Bảng 3.5: Cá nhân đăng ký kinh doanh 2010-2012.....	73
Bảng 3.6: Lướt hộ kinh doanh tạm nghỉ kinh doanh hàng tháng từ năm 2010-2012.....	74
Bảng 3.7: Kết quả thực hiện Dự toán thuế 2010-2012 CCT Đồng Hỷ.....	75
Bảng 3.8: Doanh thu, mức thuế của hộ kinh doanh cá thể trên địa bàn huyện Đồng Hỷ năm 2012.....	76
Bảng 3.9: Kết quả kiểm tra hộ kinh doanh cá thể giai đoạn 2010-2012 của CCT huyện Đồng Hỷ.....	78
Bảng 3.10: Kết quả Quản lý thuế TNCN đối với hộ kinh doanh cá thể giai đoạn 2010-2012 của CCT huyện Đồng Hỷ.....	79
Bảng 3.11: Đánh giá các nguyên nhân của công tác quản lý thuế TNCN đối với hộ kinh doanh tại chi cục thuế Đồng Hỷ hiện nay.....	83
Bảng 4.1: Mục tiêu nâng cao QLT TNCN đối với hộ kinh doanh cá thể của CCT huyện Đồng Hỷ theo các chỉ tiêu đến năm 2015.....	89

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Quy trình đăng ký thuế TNCN	14
Hình 1.2: Giám trừ gia cảnh.....	25
Hình 3.1: Bản đồ hành chính huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên.....	45

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 2.1: Khung phân tích luận văn.....	39
Sơ đồ 3.1: Mô hình tổ chức ngành thuế Việt Nam.....	49
Sơ đồ 3.2: Bộ máy tổ chức Cục thuế tỉnh Thái Nguyên.....	51
Sơ đồ 3.3: Bộ máy tổ chức Chi cục thuế Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên.....	53
Sơ đồ 3.4: Sơ đồ kê khai thuế đang áp dụng tại Chi cục thuế Đồng Hỷ.....	65
Sơ đồ 3.5: Sơ đồ kê khai thuế khoán đang áp dụng tại Chi cục thuế Đồng Hỷ..	66

DANH MỤC CÁC PHỤ LỤC

Phụ lục 1: Phiếu điều tra (Dùng cho cán bộ quản lý nhà nước, cán bộ quản lý thuế).....	102
Phụ lục 2: Phiếu điều tra (Dùng cho cá nhân có thu nhập từ kinh doanh).....	104
Phụ lục 3: Tổng hợp phiếu điều tra cán bộ Quản lý Nhà Nước và cán bộ Quản lý thuế.....	106
Phụ lục 4: Tổng hợp phiếu điều tra các hộ kinh doanh cá thể.....	107

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Trong thời kỳ quá độ chuyển từ nền kinh tế kế hoạch hóa chỉ huy, tập trung, quan liêu, bao cấp sang nền kinh tế thị trường có sự điều tiết của nhà nước. Thuế nói chung và thuế thu nhập cá nhân nói riêng được sử dụng như một công cụ kinh tế hữu hiệu của nhà nước để điều tiết các hoạt động kinh tế và có vai trò rất quan trọng để phân phối lại thu nhập và đảm bảo công bằng xã hội.

Cùng với sự phát triển mạnh của nền kinh tế, thu nhập của các tầng lớp dân cư cũng tăng lên đáng kể, thu nhập giữa nhóm người có thu nhập cao và nhóm người có thu nhập thấp cũng có xu hướng ngày càng tăng. Đối tượng nộp Thuế TNCN và hình thức thu nhập của các bộ phận dân cư và người lao động cũng đa dạng. Trong những năm tới, thực hiện kế hoạch phát triển KT - XH giai đoạn 2010-2015, các thị trường tài chính, tiền tệ, vốn, lao động sẽ có sự phát triển mạnh mẽ hơn. Nền kinh tế sẽ tiếp tục tăng trưởng nhanh tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân có cơ hội đầu tư, sản xuất kinh doanh, có thêm nguồn thu nhập khác nhau. Bên cạnh đó, cùng với tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế, một số người nước ngoài làm ăn sinh sống tại Việt Nam và số người Việt Nam có thu nhập từ nước ngoài cũng tăng lên. Sự đa dạng và gia tăng thu nhập của các cá nhân trong xã hội sẽ làm cho khoảng cách chênh lệch về thu nhập giữa các tầng lớp dân cư ngày càng lớn. Với tình hình đó, ta có thể thấy Thuế Thu nhập cá nhân ngày càng có vai trò quan trọng trong nền kinh tế.

Trong thời gian qua, công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể trên địa bàn huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên đã có nhiều chuyển biến tích cực, góp phần hạn chế thất thu, tăng thu cho ngân sách Nhà nước với tỷ lệ tăng năm sau cao hơn năm trước. Cụ thể như sau: Năm 2010 số thu thuế TNCN đối với hộ kinh doanh cá thể trên địa bàn huyện Đồng Hỷ chiếm 0,35% tổng thu NSNN toàn huyện đạt 161.043.576 đồng; năm 2011 chiếm 0,66% tổng thu NSNN toàn huyện đạt 418.325.182 đồng và tăng 259,76% so với năm 2010; năm 2012 chiếm 1,26% tổng thu NSNN toàn huyện đạt 873.485.712 đồng và